

MV
Dec 31
IX-5713/a

HUNGARY

COMMUNIST PARTY
Misuse of Power
Personalities

/0600/
/0608/
/0606/

PARTY BOSSES' LUXURIOUS HOLIDAY HOME.

SOURCE VIENNA: A manager of the catering trade enterprise Vendéglátó Vállalat.

DATE OF OBSERVATION: Summer 1955.

ENGLISH SUMMARY: The summer holiday home of the Party bosses in BALATONALIGA. The source, who as manager spent one summer at this place, describes the luxurious and well-guarded holiday home of the Party bosses.

EVALUATION COMMENT: The existence of a luxurious holiday villa for Matyas RAKOSI, former Communist boss of Hungary, was mentioned in TRIESTE Item No. 4128/54. The present report supplies an interesting background picture of the existence of this holiday place. It appears from the text of this report that the BALATONALIGA holiday center for Party bosses might have been the largest such establishment.

The severe security measures around the place are in accordance with the details given in the aforementioned report.

The rich interior furniture of the villas, as well as the rich food and drink available for the guests made them very different from the average holiday spots. These particulars are confirmed also by SALZBURG Item Nos. 8965 and 14486/52 which described along the same pattern the conditions in the BALATONÖSZÖD resort also at the exclusive use of CP dignitaries.

+ + +

A RAKOSI uralom alatt Magyarországon az elkeseredett tizezrek mindig borzalommal vegyes kíváncsisággal tekintettek ki a Balaton partján robogó vonat ablakából a BALATONALIGA-i állomásnál emelkedő mesterséges földhányásokra, melyek a vonat utasai előtt eltakarták a magyar tenger egyik lezesebb fürdőtelepét az egyszerű emberek előtt.

/more/

Mi is volt BALATONALIGAN? Erre adunk most választ. Kik éltek ott, hogyan töltötték szabad idejüket a népnyzók, hogyan dőzsöltek a luxus villákban, amelyeket az ugynevezett békekülsősökből és egyéb a dolgozó néptől behajtott adókból tartott fenn a Magyar Dolgozók Pártja párt gazdasági osztálya.

Amikor a vonat elrobog a BALATONALIGA-i állomáson, csak annyit látni, hogy a KENESE-i országutttól külön válik egy műút, mely beletorkollik egy sűrű erdőbe.

Többet már illetéktelen nem láthatott, mert nem volt szabad látnia. Most ülünk be képzeletben egy "A" rendszámú luxusautóba és ime máris itt vagyunk ALIGAN a pártüdülőbe. Illetve dehogy vagyunk még ott. Állj! Sorompó, ÁVH-s őrség tartóztatja iel kocsinkat.

Két géppisztolyos ÁVH-s igazoltat, majd megnyilik a sorompó és egy éles kanyar után benn vagyunk az üdülőtelep centrumában.

Balra tőlünk egy hatalmas étterem, majd két, mintegy 60-60 személyes luxus szálloda, tovább villák, egy fényűzően berendezett espressó, illetve bárhelyiség, tennisz és sportpálya.

De mi van jobbra? Itt megint egy ÁVH-s igazoltat, majd a jobbra engedett kocsinknak mély tisztelgés és máris ugyan kocsink egy gyönyörű kiépített fasoron, ahol mindkét oldalon luxusvillák, hatalmas parkokkal.

Mintegy 800 méternyire két gyönyörű épület zárja be a fasort. Az egyik az ugy nevezett külföldi villa, amelyben nyolc, minden képzeletet felülmúlóan berendezett apartment várja a pihenni vágyókat. A másik nagy fehér modern épületben talált elhelyezést egy étterem, mozihelyiség, billiárd szoba, fényűzően berendezett kártyahelyiség és egyéb szórakozó helységek.

De a részletes ismertetés előtt tapintsunk csak a lényegre. Maga az üdülőtelep két részre oszlik, mint ahogy hivatalosan is van ALIGA I. és ALIGA II. Mert a népi demokrácia törvényeit bizony talán itt alkalmazzák a legszigorúbban, akkor, amikor még a Pártközpont üdülőtelepén is élesen elhatárolják egymástól a magasabb, illetve alacsonyabb pártfunkcióban lévő vezetőket. Magyar, illetve kommunista értelemben ez az igazi demokrácia.

Ugyanis ALIGARA kik jöhettek nyaralni?

1. a tizenhárom politikai bizottsági tag
2. az ugynevezett régi kommunisták, akik ugyan már akár betegség, akár más - talán politikai okokból - félre

/more/

állítva, de mégis csak megbízható vezetők /például VAS Zoltán, RÉVAI József stb./

3. a központi vezetőség tagjai, akiknek soraiból kerültek ki nagyrészt a megyei párttitkárok.

4. végül azok a járási, illetve városi párttitkárok, akik jó pártmunkájukkal egy kéthetes beutalót érdemeltek ki.

De a terület, mint említettük két részre oszlott.

ALIGA I. területén volt a két luxus szálloda. Itt laktak a központi vezetőség tagjai, valamint a megyei és városi párttitkárok. Ezek részére közös étterem volt, ahol napjában négyszer bőséges ellátásban volt részük.

Hetenként kétszer filmvetítés volt - természetesen ingyen, amikor is, a legujabb, BUDAPESTen még be nem mutatott filmeket láthatták. Rendelkezésükre állt továbbá három vitorlás, hajó, amit szintén díjtalanul, bármikor használhattak. A telepen levő fodrászüzemet és espresszót nevetségesen olcsó áron használhatták.

Végeredményben ők sem lehettek elégedetlenek, de az étteremtől jobbra már nekik, a magas tisztséget viselő párt-funkcionáriusoknak is tilos volt a mozgás.

De most lépünk át ALIGA II. területére és ott nézzünk körül. A már említett fásoron haladva jobbra-balra elszórva hatalmas parkokkal körülvéve luxusvillákat találunk.

Különösen feltűnik balra egy villa, amelyet még külön kerítés is vesz körül, sőt még újabb ÁVH-s lép elibénk és még egy igazoltatáson kell keresztül esnünk.

Itt vagyunk a hírhedt V-ös villában!

Itt meg kell jegyezni, hogy ALIGAn nem volt szabad a villatulajdonosokat, tehát a politburó tagokat névszerint nevezni, hanem villa szerint. Így volt I-es villa, a HORVÁTH Márton villa; az V-ös villa, RÁKOSI villa; VI-os a RÉVAI villa; VII-es a GERŐ villa; XI-es a HEGEDŰS villa és így tovább. Tehát nézzük meg például az V-ös villát, RÁKOSI Máttyás Balaton-i luxus nyaralóját.

Az angol pázsittal körülvett villa épületek egyikébe /mert nem egy épületből állt/ beépítve a legmodernebb berendezett konyhába jut a kíváncsi újságíró. Azért ide, mert TARJÁNI Teréz az "V-ös elvtás gazdasszonya", akit egyébként a telep "rémének" nevezeték, fennhéjázó büszkeséggel mutatja meg az ide bejutott látogatónak a hypermodern konyhát, ahol az "elvtársnak" /Értsd RÁKOSIt/ csak a legszigorubb diétás kosztot lehet "főzni".

/more/

Amikor meglátta az ember az éléskamrát, egyszerűen nem akart hinni a szemének, hogy 1955-ben ilyen dusan felszerelt éléskamrát lehet látni Magyarországon.

De nem akarjuk most részletezni, csak annyit, hogy az V-ös villa nyolc /1/ szobája, valamint mellékhelyiségei minden képzeletet felülmúló berendezésével megdöbbentette az illetéktelen látogatót.

Végighaladva a fasoron, mint már említettük, elérkeztünk a hatalmas fehér épülethez, melyben egy luxus éttermet találunk, természetesen megfelelő konyhával. A konyháról csak annyit, hogy számtalanszor előfordult, hogy az ÁVH ide beosztott szervei szinte havonként cseréltették ki az edényeket, nehogy az elvársaknak egy véletlenül lepattogott kis zomán az ételükbe kerüljön. Pénz nem számított.

Az említett étterem, melyet a NEW YORK-i Waldorf Astoria egy disztermének mintájára rendeztek be, pillanatok alatt átalakítható volt intim kis mozihelyiségre, melyben csak a 13 politbüro tag és családtagjaik léphettek be. Miért? Mert ebben a moziban olyan filmeket játszottak nap-nap után, amelyeket csak ők tekinthettek meg. Hogy milyen filmeket? Először is az archivumban talált valamennyi régi magyar filmet. Nem voltak kényesek és elfogultak a politbüro tagjai a régi PÁGER, JÁVOR, SZELECKY, SZILASSY filmekkel szemben, úgy látszik nagyon tetszetek nekik ezek a kapitalista régi magyar filmek, mert például előfordult azt is, hogy egyfolytában három magyar filmet játszottak, mitn a "Rákóczi Induló"-t, "Egy csók és más semmi"-t és befejezésül "Stan és Pan" egyik burleszkjét. Igen, ne csodálkozzunk, ez így van. Amerikai és nyugati filmet tömegeket élvezték azok a kommunista vezetők, akik a magyar tömegektől ezt eltiltották, mondván, hogy fertőző hatással vannak ezek a dolgozó és szocializmust építő magyar népre. "Mi már elég öntudatosak vagyunk - mondotta például egyszer KOVÁCS István /ki nem emlékezne a politbüro erre a hírhedt tagjára?/ - hogy a kapitalista filmeket megértjük /?/ és megtaláljuk benne az ellenség hangját!"

Ezen ürügy alatt élvezték CHAPLIN, ZORO HURU, Mickey RONNEY, Rita HAYWORTH, Leslie HOWARD, Clark GABLE, Frank SINATRA és egyéb kapitalista művészek filmjeit. Persze ingyen, zárt ÁVH-s felügyelet mellett, mert ők fejlettek voltak. Az még természetes volt, hogy amíg ALIGA I-en üdülők a telepen lévő fodrásznál, vagy eszpresszóban, trafikban, ha oszkkent áron is, de fizettek. ALIGA II. üdülői ingyen vehették igénybe ezeket a szolgáltatásokat, illetve juttatásokat.

Igen, a "dauer"-t GERŐné nem fizette meg, míg egy megyei párttitkár felesége köteles volt a kiszabott díjat a szálló portáján előre befizetni. A bárban, vagy presszóban a politbüro tagjai ingyen szórakoztak, mert szórakozásról bőven volt gondoskodva. SIOFOK-ról, FÜRED-ről, vagy ha éppen kellett BUDAPEST-ről a legnevesebb színészek, operaénekeseket hívták meg ALIGARA,

hogy a sok munkában elfáradt vezető elvtársakat pihenésükben felüldítsék.

Hogy ez mennyibe került? Az sohasem volt érdekes. Ha a BILICSI, vagy a GYURKOVICS 3.000 forintot kért egy szereplésért, akkor 3.000 forintba került. Mert erre a célra egyrészt volt elegendő pénz is, valamint a hatalmas parkban egy káprázatos szabadtéri színpadot rendeztek be, ahol például a BUDAPEST-i Tánczenekar egész estét betöltő műsort adott. Mindez persze díjmentesen annak, aki ALIGA II-ön lakott.

Természetesen mindegyik politbüro villának meg volt a maga háztartási személyzete, szakácsnője, takarítónője és segédmunkása. A telep személyzetének felvétele, illetve a dolgozók alkalmaztatási lehetősége természetesen az ÁVH kezében volt. Mindenki, aki a telepen alkalmazást nyert, állandó terror alatt volt, rettegésben dolgozott és ezért nem csoda, hogy szinte évenként cserélődött ki a teljes személyzet.

Egyrészt az ÁVH nem akarta, hogy tulsokat lássanak a dolgozók, másrészt az ott dolgozóknak volt elege egy szezon alatt a látottakból és végül a biztonsági szervek igen gyakran maguk távolították el munka közben ismeretlen helyre a dolgozót, mert valami fekete pontot találtak múltjában.

Végeredménybe, ha összefoglaló képet akarunk kapni ALIGAról, akkor csak befejezésül annyit mondhatunk: A BALATONALIGA-i pártüdülőben valóban megvalósították a paradicsomot, azt a paradicsomot, amit 12 éven keresztül ígértek a dolgozó magyar népnek. De ez a paradicsom, csak a kiváltságosaké volt, amelyet szigorúan és a leghermetikusabban elzártak mindenki elől.

End